

Chwast czy roślina pożyteczna?

Czym jest chwast?

Pojęcie „chwast” używamy w odniesieniu do roślin niepożądanych w składzie danej uprawy. Odnosi się ono do roślin zielonych, krzewów, drzew, a nawet i ryb.

Chwasty najczęściej możemy spotkać na siedliskach segetalnych tj. polu uprawnym, łące czy pastwisku, ale również w przydomowej rabacie, czy na grządce z warzywami.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Chwast>

Stare Pole, październik 2021 r.

Artemisia vulgaris

Bylica pospolita

Występowanie: Miejsca ruderalne, przydroża, miedze, pola, aluwia nadrzeczne.

Wymagania i uprawa: pełne słońce • gleba przeciętnie wilgotna • odczyn obojętny lub gleba zasadowa, z wapniem • miejsce przeciętnie ciepłe • gleba średnio zwięzła • gleba mineralno-próchnicza, zasobna w humus • podłoże żyzne;

Franz Eugen Köhler, Köhler's Medizinal-Pflanzen

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Bylica_pospolita

Właściwości i zastosowanie:

- **Roślina przyprawowa**

Używana jako bardzo **aromatyczna i gorzka** przyprawa, ma **korzenny zapach i gorzki smak**.

Suszone liście i wierzchołki pędów mogą być używane do sporządzania **herbat ziołowych**.

Można z niej wykonać **nalewkę na winie**. Pita codziennie w ilości 6-8 łyżeczek działa wzmacniająco.

Dawniej używano bylicy do **przyprawiania piwa**.

Idealna do potraw mięsnych, dań z kapusty i grzybów oraz zupy jarzynowej i cebulowej.

W niewielkich ilościach może być zastosowana do sałatek,

w większych ilościach jest trująca!

- **Roślina lecznicza**

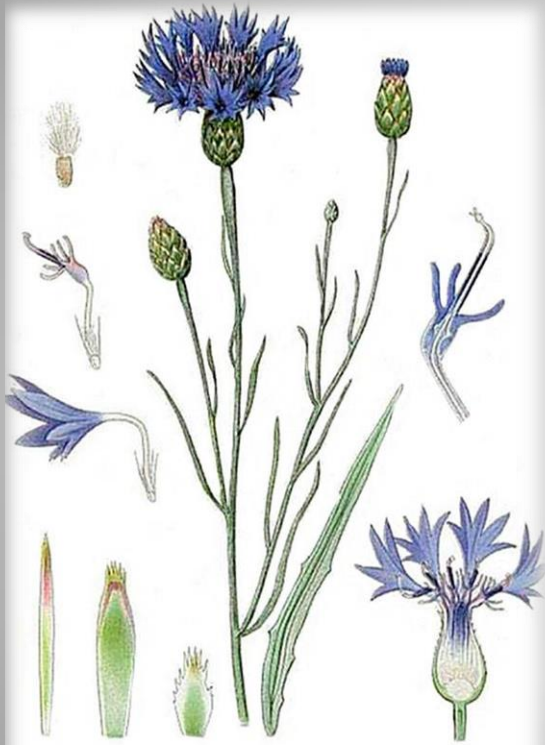
Ziele bylicy pospolitej używane jest w **dolegliwościach układu pokarmowego, poprawia apetyt i ułatwia przyswajanie pokarmów** – z tego powodu szczególnie polecana jest dzieciom i rekonwalescentom. Korzeń bylicy pospolitej używany jest jako **środek przeciwskurczowy** u dzieci, a u dorosłych w **neuropatiach, nerwobólach i przy padaczkę**.

Centaurea cyanus

Chaber bławatek

Występowanie: Roślina jednoroczna. Gatunek pospolity na przydrożach, w miejscach ruderalnych, także jako chwast w uprawach.

Wymagania i uprawa: umiarkowane lub pełne słońce • gleba przeciętnie wilgotna • gleba słabo kwaśna lub gleba o obojętnym pH • miejsce umiarkowanie chłodne • gleba kamienista, żwirowa; gleba lekka, piaszczysta lub gleba średnio zwięzła • gleba mineralno-próchnicza, zasobna w humus • podłoże umiarkowanie żyzne;

Właściwości i zastosowanie:

- **Roślina lecznicza**

Surowiec zielarski: kwiat bławatka bez kielicha. Zawiera antocyjanidyny, flawonoidy, sole mineralne (w tym dużo manganu), cychorynę, centaurynę.

Działanie: **moczopędne, żółciopędne i przeciwzapalne.** Ze względu na bardzo łagodne działanie przeciwzapalne stosowany przy **zapaleniu spojówek i w pediatrii.** Napar z kwiatów zalecany jest przy **chorobach nerek, stanach zapalnych kłębków i miedniczek nerkowych, przy niewydolności krążenia i w kamicy nerkowej.** Zewnętrznie stosuje się go przy **trudno gojących się ranach i owrzodzeniach, w stanach zapalnych oczu.**

Roślina kosmetyczna: używany przy łupieżu i grzybicy skóry głowy.

Źródło: <https://syberianhealth.com/uploads/h/960/7r-centaurea-cyanus-svberianhealth.iaa?v=1>

Roślina **miododajna i jadalna:** jadalne płatki.

Roślina ozdobna – stosowana na **kwiat cięty i rabaty.**

Z płatków brzeżnych bławatka wytwarzano **niebieską farbę** w połączeniu z alunem, która doskonale **barwiła wełnę.** Sam sok **barwi papier i przetwory spożywcze na niebiesko.**

Może zawierać kwas pruski - **niekiedy działa trująco na zwierzęta (gł. konie i krowy)!**

Elymus repens

Perz właściwy

Występowanie: Pola, przydroża, skraje lasów, zarośla. Pospolity.

Wymagania i uprawa: umiarkowane słońce • gleba świeża • odczyn umiarkowanie kwaśny, obojętny lub zasadowy • miejsce przeciętnie chłodne lub ciepłe • gleba średnio zwięzła, pylasta • gleba uboga w humus, materię organiczną lub gleba mineralno-próchnicza ;

Właściwości i zastosowanie:

• Roślina lecznicza

Działanie: słabe przeczyszczające, moczopędne, przeciwbakteryjne, przeciwgorączkowe, żółciopędne. Największe zastosowanie ma, jako tzw. zioło czyszczące krew – w leczeniu choroby reumatycznej, dny moczanowej, trądziku.

Jest surowcem bogatym w związki pochodne fruktozy – jest odpowiedni jako środek dietetyczny dla diabetyków.

Używa się go po zatruciach, gdy trzeba z organizmu jak najszybciej usunąć trucizny.

Wchodzi w skład wielu mieszanek ziołowych. Stosowany jest także w leczeniu **nieżytów górnych dróg oddechowych, przy obrzękach wątroby**, zmniejszonym wydzielaniu żółci, kamicy żółciowej, hemoroidach. Najczęściej stosowany jest w postaci odwaru.

Elymus repens L. Gemeine Quecke.

Prof. Dr. Otto Wilhelm Thomé; Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz 1885, Gera, Germany
Źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Perz_w%C5%82a%C5%9Bciwy#/media/Plik:Illustration_Elytrigia_repens1.jpg

• Ciekawostki:

W okresach głodu **dobawano do mąki zmielone kłęczą perzu**.

Kłęczą perzu obok korzenia ryżowego, były niegdyś używane do **wyrobu włosa szczotek i mioteł**. Współcześnie zastosowanie to zostało wyparte przez znacznie tańsze w produkcji włókna wykonane z tworzyw syntetycznych.